

מ"ת 14280/04/17 - לורי שם טוב נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

מ"ת 14280-04-17 ישראל נ' שם טוב ואח'

לפני	כבוד השופט אברהם הימן
המבקשת	לורי שם טוב
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

החלטה

לפני בקשה לעיון לחזור בהחלטה שהורתה על מעצרה של המבקשת עד תום ההליכים.

רקע דיוני

ביום 6.4.17 הוגש נגד המבקשת ושניים אחרים כתב אישום רחב היקף אשר כלל 91 אישומים. ביום 10.12.17 תוקן כתב האישום, בין היתר, לכדי 120 אישומים, אשר מרביתם מיוחסים למבקשת, יחד עם השניים האחרים ובנפרד.

בהחלטתי מיום 26.10.17 פירטתי בתמצית את הנטען בכתב האישום, ולצורך החלטה זו אביא את תיאור כתב האישום כפי המופיע בהחלטת בית המשפט העליון בבש"פ 4105/17:

"לפי עובדות כתב האישום, העוררת קשרה קשר עם כל אחד משני הנאשמים האחרים, בנפרד, לבצע עבירות פליליות נגד גורמי רווחה, גורמים ממערכת אכיפת החוק והמשפט, ונגד אחרים (להלן: עובדי ציבור). במסגרת כך ביקשו הנאשמים להטריד ולפגוע בפרטיותם של עובדי ציבור שעסקו בעניינים שנוגעים להוצאת ילדים ממשמורת הוריהם ולסכסוכים על משמורת ילדים. עוד צוין בכתב האישום, כי במסגרת פעילותם פרסמו הנאשמים פרטים מזהים של קטינים מתוך הליכים חסויים, וזאת בכדי לחבל בהליכי אימוץ של אותם קטינים. כמו כן, פרסמו הנאשמים ברשת האינטרנט תכנים מכפישים ובוטים (חלקם מיניים) ביחס לעובדי ציבור וביחס למתלוננים נוספים; וכן, פרטים אישיים של עובדי ציבור, ובהם כתובות מגורים, מספרי טלפון אישיים ופרטי חשבונות בנק. עוד עולה מכתב האישום כי העוררת

הגיעה לבתי מגורים של עובדי ציבור וקראה נגדם קריאות מבזות; וכי העוררת ביצעה עבירות מרמה שונות, ובכלל זה זיוף של מסמכים רשמיים של מוסדות המדינה. נוכח כך, הואשמה העוררת בין השאר בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע; סחיטה באיומים; הטרדה מינית; פגיעה בפרטיות; זיוף בנסיבות מחמירות; זילות בית המשפט; העלבת עובד ציבור; עבירות מחשב; איסור פרסום; לשון הרע; והתחזות".

בדין שהתקיים ביום 10.9.17 הודיע בא כוח המבקשת כי מרשתו מסכימה לקיומן של ראיות לכאורה.

בהחלטת מיום 26.10.17, אשר עניינה היה בשאלת חלופת מעצר, הוריתי על מעצרו של המבקשת ושני הנאשמים הנוספים עד לתום ההליכים, זאת לאחר שהתקבלו בעניינם תסקירים. יוער כי שני הנאשמים הנוספים שוחררו בהמשך למעצר בית מוחלט בתנאים מגבילים ובין היתר תחת פיקוח אנושי צמוד והגבלת גישה לאינטרנט.

התסקירים בעניינה של המבקשת היו שליליים הן בעניין מסוכנותה והן בעניין האפשרות לחלופת מעצר מתאימה. להלן אביא מתוך החלטת האמורה התייחסותי להמלצות שירות המבחן:

"שירות המבחן העריך כי קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות פוגענית בעתיד, שכן למשיבה 1 יש נטייה להתנהלות אובססיבית, אגרסיבית וחסרת גבולות שבאה לידי ביטוי גם בהפגנת צרכי שליטה גבוהים באחרים וביכולת להפעיל אחרים למען השגת מטרותיה.

מהתסקיר מיום 3.10.17 עולה כי המשיבה 1, כבת 48, גרושה ואם לשני ילדים בני 13 ו-15 המצויים במשמורת האב מאז שנת 2009. המשיבה 1 סיימה 12 שנות לימוד במגמת מזכירות מקצועית והיא בעלת בגרות חלקית, שירתה בצבא ועד למעצרה עבדה במקומות עבודה שונים ברובם הועסקה כמזכירה. לדבריה, במקביל לכך עובדת כעיתונאית באופן עצמאי ומנהלת אתר אינטרנט העוסק בנושאי רווחה ומיצוי זכויות סוציאליות. שירות המבחן התרשם כי המשיבה 1 מתקשה בקבלת סמכות חיצונית על אף שביכולתה להתנהל בצורה רציונלית, מתוך שיקולים של רווח והפסד. להערכת שירות המבחן, המשיבה 1 אמנם תהא מסוגלת בעיתוי הנוכחי לעמוד בגבולות מעצר הבית לאור הבנתה את המחיר אותו היא משלמת במעצר, אולם לא ברורה מידת יכולתה ומחויבותה להימנע מפעילות במרחב החברתי, באופן שיכולה ליצור מצבי סיכון בהם היא עלולה להפעיל לחץ, לנצל ולהשפיע על אחרים במטרה להשיג את מטרותיה. על כן העריך שירות המבחן כי על חלופת מעצר לספק מערך פיקוח אנושי ניטרלי, אשר מצד אחד, יוכל להכיל ולתת מענים לצרכיה המתוארים המורכבים של המשיבה 1, ומאידך, יאפשר מעקב צמוד, תוך מניעת שימוש באמצעי תקשורת וקיום מפגשים עם אחרים הקשורים אליה על בסיס המאבק שהיא מנהלת עם רשויות החוק. שירות המבחן נפגש עם מפקחים שהציעה המשיבה 1 ואולם מצא כי אלה לא מתאימים.

בתסקירו השני מיום 22.10.17 פירט שירות המבחן את התרשמותו משני מפקחים נוספים ומצא כי אין הם יכולים לשמש מפקחים מתאימים. על כן קבע שירות המבחן כי אין בידו

להמליץ על חלופת מעצר אשר תהווה מענה הולם לסיכון הפוטנציאלי הגבוה להישנות מעורבותה של המשיבה 1 בעבירות וליכולתה לעמוד בתנאים ובמגבלות שחרור ממעצר".

בהחלטתי האמורה קבעתי, בין היתר, כי נוכח מסוכנותה הגבוהה של המבקשת הנלמדת אף מתוך עבירות המרמה המיוחסות לה, המפחיתות ממידת האמון שניתן ליתן בה, ונוכח עוצמתן של עילות מעצר נוספות משום חשש להשפעה על עדים ושיבוש הליכי משפט, לא תיתכן כלל חלופת מעצר אשר תהלום את תכליות המעצר.

ערר שהגישה המבקשת על החלטתי האמורה נמחק ביום 22.11.17 (במסגרת בש"פ 8872/17).

ביום 11.12.17 הגישה המבקשת בקשה לעיון חוזר בה הפנתה לפרוטוקול הדיון שהתנהל בערר הנ"ל ולדברי כב' השופטת ע' ברון, וטענה כי העולה מתוך דברים לה הוא כי מקום בו יש בידה להציע מפקחים אחרים מאלו שנבחנו על ידי שירות המבחן ונמצאו בלתי מתאימים, יש להפנותם לבדיקת התאמה אצל שירות המבחן.

בהחלטתי מיום 13.12.17 ועל יסוד הסכמה הוריתי על הפניית ארבעת המפקחים המוצעים לבדיקת שירות המבחן.

בתסקירו מיום 3.1.18 הודיע שירות המבחן כי לפגישה עמו הגיעו תשעה מפקחים פוטנציאליים, שלושה מתוך רשימת הארבעה אשר צוינו בבקשה לעיון חוזר ושישה נוספים, אשר הציעו עצמם לשתי חלופות מעצר: האחת בביתה של הגב' שרה שמיר בישוב כוכב יאיר, והשנייה בדירתה של הגב' רחל ינאי בירושלים. שירות המבחן קיים שיחות עם כל אחד מהמפקחים ובסופו של יום מצא כי להערכתו שתי החלופות שהוצעו אינן יכולות להתמודד עם הסיכון הפוטנציאלי הגבוה הנשקף מהמבקשת, נוכח העדר היכרות ולו בסיסית של המפקחים עם המבקשת, כאשר הם אינם ערים למאפייניה ולדפוסי התנהגותה המורכבים, ביניהם נטייתה להתנהלות אובססיבית וחסרה גבולות שבאה לידי ביטוי בהפגנת צרכי שליטה. כמו כן מצא שירות המבחן, כי אף אין היכרות בין המפקחים המוצעים ולא ברורה מידת יכולתם להתארגן על מנת לקיים מערך פיקוח יציב, קבוע ומחייב במהלך תקופה ממושכת, כאשר בהיעדר היכרות אישית עם המבקשת, אין להם כל מחויבות אישית או רגשית כלפיה.

שירות המבחן התרשם כי לא קיימת אינדיקציה ליכולתם של המפקחים להוות דמויות סמכותיות משמעותיות, לזהות מצבי סיכון ולאכוף סייגי שחרור כגון שימוש באינטרנט ומגע של המבקשת עם גורמים העלולים לעודד את המבקשת לחזור על התנהגותה. על כן, לנוכח הסיכון הגבוה להישנות התנהגות פלילית דומה מצדה של המבקשת ומבלי להתעלם מרצונם הכן והאותנטי של המפקחים המוצעים לסייע בהתמודדותה עם ההליך המשפטי, קבע שירות המבחן כי אין באפשרותו להמליץ על שחרורה של המבקשת לחלופות המוצעות.

בדיון שהתקיים ביום 21.3.18 הציג בא כוח המבקשת חוות דעת פרטית, ואולם מאחר שבשל תקלה לא הובאה המבקשת דחיתי את הדיון למחרת היום.

חוות הדעת הפרטית היא מסמך שנערך על ידי ד"ר נמרוד שני, פסיכולוג קליני ועל ידי גב' דנה קייזר, קרימינולוגית יישומית, ממרכז טיפול ואבחון לאוכלוסיות עוברי חוק- "התחלה חדשה". חוות הדעת הזו ממליצה על שחרורה של המבקשת למעצר בית בתנאי איזוק אלקטרוני וניתוק מרשת האינטרנט, ובפיקוח אנושי של הגב' נחמה דראב ברקוביץ כמנהלת מערך הפיקוח האנושי יחד עם מפקחים נוספים שנמצאו מתאימים ובתורנות שתיערך ביניהם. לדעת המומחים הפרטיים אין בעובדה כי חלק מהמפקחים אינם מכירים את המבקשת באופן אישי לעמוד לרועץ מאחר שרמת המחויבות שלהם כלפיה הינה גבוהה והם אינם מזדהים עמה באופן רגשי. כמו כן הומלץ כי גם בן זוגה של המבקשת, מר משה שלם, יכול לשמש כמפקח בשעות שאינו עובד, וכי למעט הגב' ענקרי כל יתר המפקחים המוצעים: גב' רחל ינאי גיאת, גב' שרונה גל, מר איציק עופר, מר מיכאל בן אבו, מר שלמה בן דוד ומר מייק פלג- מתאימים.

בהחלטת מיום 22.3.18 הוריתי לקבל תסקיר נוסף משירות המבחן לרבות תוך הפנייתו לחוות הדעת הפרטית.

שירות המבחן זימן את חמישה מפקחים אותם טרם בחן: מר משה שלם, גב' נחמה דראב ברקוביץ, מר פרי איציק, מר שלמה בן דוד וגב' שרונה גל, ומהם הגיעו לפגישה רק שלושת הראשונים. לאחר שהתאמתם של אלה נבחנה, קבע שירות המבחן כי להערכתו מפקחים אלה אינם מתאימים למלא את משימת הפיקוח על המבקשת, נוכח הקושי הצפוי להם באכיפת תנאי השחרור הנדרשים אשר נובע מאופי ומהות הקשר שלהם עמה, כשמדובר במר שלם ובגב' דראב ברקוביץ, או בהעדר היכרות אישית וחוסר הבנה של מוקדי סיכון פוטנציאליים, כשמדובר במר פרי ובמפקחים אשר נבדקו בעבר. על כן ציין שירות המבחן כי אין באפשרותו להמליץ על שחרורה של המבקשת לחלופת מעצר המוצעת בדירתו של מר שלם, בן זוגה של המבקשת.

בדיון שהתקיים לפני ביום 8.4.18 שמעתי את טיעוני באי כוח הצדדים.

טיעוני באי כוח הצדדים

בא כוח המבקשת ביקש להעדיף את המומלץ בחוות הדעת הפרטית על פני תסקיר שירות המבחן ובאת כוח המשיבה ביקשה להיפך.

לטענת בא כוח המבקשת שירות המבחן פסל עד כה 13 מפקחים שהוצעו ביניהם 4 מפקחים שנמצאו מתאימים על ידי מומחי ההגנה, וזאת על יסוד שני טעמים: הזדהותם עם המבקשת והעדר היכרות מספקת עמה. לטענתו, משמעות המלצת שירות המבחן היא כי רק בני משפחה יכולים לפקח על המבקשת וכי מאחר שמשימת הפיקוח מתמצה, לשיטתו, בחובה לדווח על הפרת התנאים המגבילים, גם מפקחים שאינם מכירים את המבקשת יכולים למלאה. בהקשר זה טען כי ניתוק הקשר של המבקשת עם בני משפחתה אינו יכול לעמוד לה לרועץ ולהותירה במעצר. עוד טען כי העובדה שהמפקחים מזדהים עם המבקשת אינה יכולה סיבה לפסילת התאמתם כמפקחים משום שכל אדם חופשי להחזיק בדעותיו, כמו כן, הוסיף וטען כי המפקחים המוצעים נעדרי עבר פלילי. על כן לשיטת בא כוח המבקשת, למעשה, שירות המבחן התרשם באופן חיובי משלושת המפקחים שהוצעו, אולם פסל התאמתם על יסוד נימוקים בלתי סבירים, וכי מדובר במגמה ברורה של קצין המבחן למנוע את שחרורה של המבקשת לחלופת מעצר, לאחר שפורסמו נגדו פרסומים

אודות התסקירים שערך. בא כוח המבקשת טען כי גם חלוף הזמן מצדיק את שחרורה של המבקשת בתנאים מגבילים כפי המלצת המומחים מטעמה ולנוכח שחרורם של האחרים.

באת כוח המשיבה טענה כי יש להעדיף את המלצת שירות המבחן על פי המלצת מומחי ההגנה, היות ומדובר בגוף ציבורי סטטוטורי בעל מומחיות ומקצועיות, אשר סטייה מהמלצותיו השליליות מחייבת את בית המשפט, אף כפוסק אחרון, להישען על נימוקים כבדי משקל. לטענתה, אין בעובדה שבעניינה של המבקשת נבחנו מספר חלופות ונדחו כדי להצדיק את שחרורה. באשר לחלופת מעצר בביתו של בן זוגה טענה כי זהו מקום ביצוע העבירות וכי בן זוגה של המבקשת היה ער לכך. כמו כן נטען כי להזדהות המפקחים עם עמדות המבקשת או לחוסר היכרותם עמה יש השלכה ישירה על יכולתם להוות גורם סמכותי ומפקח, בייחוד לאור רמת מסוכנותה הגבוהה. על כן טענה באת כוח המשיבה כי לא מתקיימים טעמים כבדי משקל לסטות מהמלצתו השלילית של שירות המבחן ויש לכבדה.

בתגובה לטענות באת כוח המשיבה, טען בא כוח המבקשת כי יש להבדיל בין המסוכנות הנשקפת מהמבקשת שהיא פרסום פוגעני לבין מסוכנות הנשקפת מעברייני אלימות ומין, ועל כן יש מקום להקל עמה. לטענתו, הטעמים כבדי המשקל המצדיקים סטייה מהמלצתו השלילית של שירות המבחן נעוצים בנימוקים הבלתי הגיוניים שמצא שירות המבחן בפסילתו את המפקחים, הפלייה בין הנאשמים אשר שניים מהם משוחררים והעובדה כי למרות שנקבע שמסוכנותם גבוהה, הנבואה לא התגשמה, ובהצטברותם של כל אלה. בא כוח המבקשת הוסיף וטען כי בחלוף כשנה מאז שהוגש כתב האישום אף לא ניתן מענה מפורט לכתב האישום, וכי לאור ההיקף האדיר של חומרי החקירה צפוי ההליך להימשך זמן רב. כמו כן ביקש להתחשב בכך כי מעצרה של המבקשת גורם לקושי גדול ביכולתה לעיין בחומרי החקירה ולהיערך לקראת משפטה כראוי כפי ההזדמנות שיש בידי הנאשמים האחרים.

דין והכרעה

בהחלטתי מיום 26.10.17, קבעתי כי נוכח מסוכנותה של המבקשת, כמו גם חשש להשפעה על עדים, לא תסכון בעניינה חלופת מעצר.

כעת ניצבת לפני בקשה לעיון חוזר באותה החלטה.

סעיף 52 לחוק המעצרים קובע שלוש עילות היכולות לבסס בקשה לעיון מחדש בהחלטות הנוגעות למעצר או לשחרור בתנאים מגבילים: גיליון של עובדות חדשות; שינוי נסיבות; או חלוף זמן ניכר ממתן ההחלטה בנושא המעצר או השחרור לחלופה, ועד למועד הגשת הבקשה.

בבקשה שלפני נטען לשתיים מן העילות- שינוי נסיבות וחלוף הזמן.

באשר לשינוי נסיבות הרי שיש לבחון האם מסוכנותה של המבקשת פחתה עד כי ניתן להלום בעניינה כיום חלופת מעצר.

בא כוח המבקשת טען אמנם כי עם חלוף הזמן, עת המבקשת מצויה במעצר מאחורי סורג ובריה מזה כשנה, יש לקבוע כי מסוכנותה פחתה כפי שאף מוכח מהתנהגותם של שני הנאשמים האחרים אשר שוחררו למעצר בית.

איני מקבל עמדה זו, לפי שאני סבור כי מסוכנותה של המבקשת גבוהה ומידתה לא פחתה, וזאת אף נוכח נטיותיה האישיותיות וההתנהגותיות כפי התרשמות שירות המבחן בתסקירו הקודם. למבקשת מיוחסת סדרה ארוכה מאוד של אישומים בגין עבירות חמורות, לרבות סחיטה באיומים ומרמה. על המסוכנות הנובעת אך מחלק מהעבירות המיוחסות למבקשת יחד עם נאשם נוסף, הביע בית המשפט העליון דעתו בעניינו של אותו נאשם בבש"פ 9132/17 והדברים יפים בבחינת קל וחומר לעניין מסוכנותה של המבקשת:

"בענייננו, סבורני כי אופי הביטויים המתוארים בכתב האישום, ובהם ביטויים מבזים ואכזריים ביותר, שחלקם מהווים הטרדה מינית וחלקם פגיעה בפרטיות, נושא חומרה יוצאת דופן (השוו לדבריו של השופט נ' סולברג לגבי הפרשה שלפנינו, בשלב דיוני אחר, בש"פ 1999/17 שם טוב נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (3.3.2017): "פגיעה בשמו הטוב של אדם ובפרטיותו הריהי כואבת עד מאד - מרה כלענה, חדה כחרב - לא אחת יותר מאשר פגיעה פיזית, והיא מסוגלת לזעזע את עולמו של כל אדם". לכך יש להוסיף, כי בגין חלק מהביטויים מיוחסת לעורר גם הפרה של האיסור על פרסומים מזיקים של קטינים (לפי סעיף 24 לחוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960). מאפיינים ייחודיים אלה של הביטויים נושא כתב האישום, לצד היקפם הרחב והנפגעים הרבים מהם, מביאים למסקנה כי המקרה דנא מתאפיין באותן נסיבות יוצאות דופן המצדיקות קביעה כי קיימת עילת מעצר בדמות מסוכנות. דברים אלה אמורים בהתייחס לפרסומים שיוחסו לעורר, הגם שהיקפם מצומצם מזה המיוחס לשם טוב, ובעניין זה נתתי גם משקל לכך שהעורר פעל, על פי הנטען, באופן שיטתי תוך ניסיון להסוות את מקור הפרסומים. על רקע דברים אלה לא ראיתי - כמובהר לעיל - להתערב בקביעה כי נשקפת מסוכנות מהעורר".

בכך למעשה היה כדי לסתום את הגולל על הבקשה לעיון חוזר, אלא שבהחלטתי מיום 22.3.18 ולאחר שהופנית לפרוטוקול הדיון שהתקיים בפני כב' השופטת ע' ברון על החלטתי מיום 26.10.17 בבש"פ 8872/17, ציינתי כי לדעתי העולה מתוכו הוא שראוי לבחון חלופות מעצר באמצעות שירות המבחן, וזאת מבלי לקבוע מסמרות בכך. על כן למעשה התמקד הדיון בהליך דנן בבחינת חלופת מעצר שיהא בה להלום באופן מניח את הדעת את מסוכנותה של המבקשת והחשש להשפעה על עדים.

החלופה העומדת כעת על הפרק היא מעצר בית בדירתו של בן זוגה של המבקשת, מר משה שלם, תחת פיקוח אנושי. מוקד המחלוקת הוא בשאלת קיומם של מפקחים המתאימים למשימת הפיקוח.

בא כוח המבקשת טען כי על אף ששירות המבחן שלל 13 מפקחים מוצעים, אותרו כעת 8 מפקחים שנמצאו מתאימים למשימת פיקוח על מבקשת על ידי המומחים מטעם המבקשת. לשיטת בא כוח המבקשת, יש להעדיף את ההמלצה החיובית של חוות הדעת הפרטית, על פני המלצתו השלילית של שירות המבחן בנוגע לחלופה המוצעת ולמפקחים. על

פי טענתו זו, נימוקי שירות המבחן לפסילת המפקחים למצער פסולים ובכל מקרה אין בהם לבסס את המומלץ בתסקיר. באת כוח המשיבה טוענת, מנגד, כי יש להעדיף את המלצת שירות המבחן שהיא שלילית וכי לא קיימים נימוקים כבדי משקל המצדיקים סטייה ממנה.

כפי שקבעתי בהחלטתי מיום 22.3.18 ועל יסוד דברי בית המשפט העליון בבש"פ 7593/09 **נאסר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו) [29.9.09], אין להתעלם מחוות הדעת הפרטית שבידי ההגנה, ולשלחה כלעומת שבאה, אולם מקום בו לא קיימים טעמים כבדי משקל לסטות מהמלצתו השלילית של שירות המבחן, יש להעדיפה.

שירות המבחן הינו גורם בעל סמכות סטוטורית, ייחודית ובלעדית להביא המלצתו בפני בית המשפט בענייני מעצר וענישה, ואף כי אין בכוחו להגביל את שיקול דעת בית המשפט ובית המושט אינו מחויב באימוץ המלצותיו, על בית המשפט להתייחס להמלצתו בכובד ראש באופן שסטייה מהמלצתו השלילית תיתכן רק במקרים חריגים ומטעמים כבדי משקל. וכך נפסק:

על החשיבות שמייחס בית משפט זה להמלצת שירות המבחן, עמד בית משפט זה פעמים רבות [ראו, למשל: ע"פ 1399/91 ליבוביץ נ' מדינת ישראל, פ"ד מז(1) 177, 186-187 (1993)]. שירות המבחן הינו גורם סטטורי הממלא תפקיד חשוב ביותר ומייעץ לבית המשפט עצות שמשקלן רב. בע"פ 4102/08 דירבאס נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.12.2008) פסק השופט (כתארו אז) א' רובינשטיין כי שירות המבחן מהווה "עיניים, אוזניים וגם קול הלב לבתי המשפט בבואם להחליט בדבר מעצר או עונש", וכן כי שירות המבחן מהווה "גורם טיפולי ומעקבי חשוב" (ע"פ 8706/15 חמודה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (6.7.16)).

"שירות המבחן משמש כ'קצין בית המשפט' ותוצרי עבודתו נועדו לסייע לבית המשפט במלאכתו, ובכלל זה בבחינת חלופות מעצר ולצורך גזר הדין. מומחיות ומקצועיות רבה לו, וגם בשל כך זוכה שירות המבחן בדרך כלל לאמונם של בית המשפט והצדדים ... אם כן, משקל נכבד יש לתסקיר שירות המבחן והמלצתו, אולם בית המשפט אינו כבול לה. ככלל, במקרים בהם בא שירות המבחן בהמלצה שלילית, ידרשו נימוקים "כבדי משקל" על מנת לסטות ממנה" (בש"פ 1961/17 מדינת ישראל נ' ניסנוב [פורסם בנבו] (15.3.17)).

"תסקיר שירות המבחן הינו כלי עזר מקצועי המשמש את השופט, ולכן מחובתו של השופט לעיין היטב בתסקיר ולתת לו משקל ראוי בבואו לפסוק בשאלת המעצר. יחד עם זאת, תסקיר שירות המבחן אינו כובל את שיקול דעתו של השופט. במובן זה התסקיר "אינו טיוטה של פסק דין" ... בנקודה זו ראוי להבחין בין מקרים שבהם תסקיר שירות המבחן הינו שלילי ונחרץ, שאז יש מקום להנמקה כבדת משקל להחלטת בית המשפט לסטות מהתסקיר, לבין מקרים שבהם שירות המבחן מביע הסתייגות מסוימת משחרור לחלופת מעצר או נמנע מלהמליץ על שחרור (להבדיל מעמדה נחרצת כנגד השחרור), שבהם יש לבית המשפט שיקול דעת רחב" (בש"פ 1246/13 מדינת ישראל נ' ברקאט [פורסם בנבו] (15.2.13)).

וראו עוד: רע"פ 638/16 **נסאסרה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (29.2.16), בש"פ 1871/18 **אבו סריה נ' מדינת**

ישראל [פורסם בנבו] (12.3.18), בש"פ 9589/17 **מדינת ישראל נ' אבראהים** [פורסם בנבו] (11.12.17), בש"פ 7345/17 **חדד נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (30.10.17), בש"פ 6672/17 **ויצמן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (11.9.17).

כאמור, לא התעלמתי מהאמור והמומלץ בחוות הדעת הפרטית מטעם ההגנה בנוגע לכשירותם של המפקחים שנבדקו לצורך פיקוח אנושי בחלופת מעצר, אולם מתוך שאני בוחן את הנימוקים שביסוד המלצת המומחים מטעם ההגנה אל מול הנימוקים שביסוד המלצת שירות המבחן כי המפקחים המוצעים אינם מתאימים למשימת הפיקוח, אני סבור כי נימוקים אלה של שירות המבחן הם תוצאה של בחינה מקיפה ומעמיקה יותר את המפקחים לרבות בעניין הזדהותם ומעורבותם בפעילותה של המבקשת ובעניין מידת היכרותם עם המבקשת ויכולתם לשמש דמויות בעלות סמכות משמעותית ולמנוע מצבי סיכון. בהמלצת שירות המבחן הובאה בחשבון הזדהותם של מר משה שלם וגב' נחמה דראב ברקוביץ עם עמדותיה של המבקשת ומעורבותם בפעילותה. למותר לציין כי נתונים חשובים ומהותיים אלה לא באו לידי ביטוי בחוות דעת מומחי ההגנה אשר למעשה התעלמה מבחינתם.

בבחינת כשירותם של מפקחים, על בית המשפט להשתכנע כי ניתן לתת בהם אמון וכי הם מהווים גורמי סמכות עבור העצור (בש"פ 1939/18 **מדינת ישראל נ' פלוני** [פורסם בנבו] (13.3.18)). שירות המבחן קבע כי חלק מהמפקחים המוצעים אינם מכירים את המבקשת וכי על אף רצונם האלטרואיסטי לסייע לה, אין הם מבינים את מורכבות מצבה, אין הם מודעים למצבי סיכון אפשריים, וכי חלקם האחר אשר אמנם מודעים למורכבות מצבה ולמצבי הסיכון מגלים כלפיה עמדות מגוננות ומזדהים עם עמדותיה. על כן, אם משום העדר היכרות ואם משום הזדהות עם עמדות בעייתיות של המבקשת, הגיע שירות המבחן להערכה כי המפקחים המוצעים אינם יכולים להוות גורם סמכותי עבור המבקשת, היכול להפעיל את מרותו על המבקשת ולמנוע ממנה להפר את תנאי המעצר ובכך לאיין במידה הנדרשת את מסוכנותה. נהיר כי מפקח מוצע המזדהה עם עמדות המבקשת ועם פעילותה, אינו יכול להוות גורם בעל סמכות למניעת אותה פעילות בעייתית מצדה ואף מידת האמון שניתן ליתן בו מוגבלת ומוטלת בספק רב. כמו כן, נהיר כי לנוכח הסיכון הגבוה הנשקף מהמבקשת, והתרשמות שירות המבחן מקשייה בקבלת סמכות חיצונית ומיכולתה לנצל ולהשפיע על אחרים במטרה להשיג את מטרותיה הרי שמפקח מוצע אשר אינו מכיר את המבקשת ואת מורכבות מצבה ונטייתו לסייע לה נובעת ממניעים אלטרואיסטיים, אינו יכול אף הוא להוות גורם בעל סמכות.

העובדה כי המפקחים המוצעים מגלים מחויבות כלפי המבקשת ומודעות לנדרש מהם בתפקיד מפקח, אינה מלמדת בהכרח על יכולתם לעמוד במשימה. מחויבות ללא יכולת להטיל מרות- אינה מספיקה. על יסוד כך, פסל כאמור שירות המבחן את התאמתם של המפקחים המוצעים. אני סבור, על כן, כי יש ממש בהמלצת שירות המבחן הנסמכת על נימוקים ענייניים ומהותיים אלה.

בא כוח המבקשת הצביע על נסיבות העניין כעל מצב שהוא אבסורדי. האבסורד הוא, לשטתו, בכך שלא יעלה על הדעת שעצור יוותר במעצר עד תום ההליכים אך משום שלא נמצאה לו חלופת מעצר, ובעניינה של המבקשת אף משום ניתוק הקשר עם בני משפחתה שאינם יכולים לשמש כמפקחים בעניינה. על כן טען כי זהו אבסורד משפטי שיש לסלקו. אני סבור כי האבסורד הוא דווקא בקבלת טענה זו, שהרי אם תוצאת מצב בו לא נמצאה לעצור חלופת מעצר היא שחרורו, אזי שכלל שעצור יבכר מצב זה, ולא יתאמץ להציע חלופת מעצר בעניינו מן הסתם יביא מצב דברים זה

לשחרורו. ויודגש, נוכח נימוקים ענייניים ונכונים מדוע החלופות המוצעות אינן הולמות את עילות המעצר, הרי התוצאה של המשך מעצר מאחורי סורג ובריה היא תוצאה מתבקשת ולא אבסורד. אכן, יש ולעיתים ייטה בית משפט לשחרר אדם ממעצר בנסיבות של העדר חלופה מתאימה, אלא שיהיו אלה מקרים נדירים בהם מסוכנותו של אותו אדם אינה מצויה ברף גבוה. במקרה דנן, מסוכנותה של המבקשת הינה, כפי שנקבע זה מכבר, גבוהה ביותר, המחייבת בחינה מדוקדקת של חלופה הדוקה ביותר.

במאמר מוסגר אציין כי ברמיזה מסוימת השמיע בא כוח המבקשת אף את הטענה שקצין המבחן "נעול" ואינו פתוח לשינוי תפיסותיו בבחינת חלופות מעצר והמפקחים. אין בכך ולא כלום. קצין המבחן מוחזק כמקצועי ובעל יושרה גבוהה אשר נימוקיו נמצאו ענייניים, ראויים והולמים. אני מוצא לקבל טענות בעלמה כנגד קצין המבחן שיש בהן כדי להטיל דופי במקצועיותו וביושרתו. על כן אני מסלק על הסף כל טענה בעניין זה.

המבקשת נמצאת במעצר מאחורי סורג ובריה מזה כשנה מעת שהוגש כתב האישום. בא כוחה טען כי פרק זמן לנוכח הצפי להתמשכות ההליכים מצדיק את שחרורה. בפסיקה נקבע כי-

"הקביעה שעבר 'זמן ניכר' מעת מתן ההחלטה, באופן המקים עילה לעיון חוזר בהחלטה, הינה תולדה של נסיבות העניין. פרק זמן מסוים ייחשב כ'ניכר' בשים לב, בין השאר, למאזן שבין הפגיעה הנגרמת לנאשם הספציפי, בשל חלוף הזמן, אל מול האינטרס הציבורי כי ימשיך לשהות במעצר באותם תנאים. במסגרת מאזן זה יובאו בחשבון, בין היתר, חומרת העבירות המיוחסות לנאשם, מידת המסוכנות שלו, התנהגותו במעצר או אופן עמידתו בתנאי חלופת המעצר ונסיבותיו האישיות: המשפחתיות, הכלכליות והנפשיות" (עיינו בבש"פ 1243/16 בויארט נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.3.16) שם הפנה בית המשפט העליון לדברים שנקבעו בבש"פ 6286/06 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (21.8.06)).

אכן, עם חלוף הזמן ובראי העיקרון לפיו יש לבחון דרך להשיג את מטרות המעצר אשר פגיעתה בחירותה של המבקשת היא פחותה שמא ניתן להורות על שחרור המבקשת משום נימוק זה. אלא שגם בהקשר זה יש לתת את הדעת למידת המסוכנות הנשקפת מהמבקשת, אל מול הצפי להתמשכות ההליכים ולקושי של המבקשת להתכונן למשפטה כשהיא במעצר מאחורי סורג ובריה. בעניינה של המבקשת נעשו עד כה מאמצים רבים לאתר חלופה קונקרטית שיהא בה כדי לעמוד בדרישת החוק ולהלום את מסוכנותה, אולם, בסופו של יום, כפי האמור לעיל, לא נמצאה חלופה כזו.

ראוי לציין כי על אף היקפו החריג של התיק, מתנהל המשפט באופן יעיל לפי תכנית משפט רצופה שכבר נקבעה ולפיה נקבע מועד למתן מענה מפורט לכתב האישום ולאחריו סדרה של מועדים לשמיעת הראיות החל מתחילת חודש מאי הקרוב ועד לתחילת הפגרה.

עוד ראוי לציין כי עניינה של המבקשת שונה מעניינם של שני הנאשמים הנוספים: הן משום היקף האישומים והעבירות המיוחסים לה שהוא רחב יותר והן משום סוג האישומים וטיב העבירות. שוני זה מצדיק אבחנה בין הנאשמים ואין מקום לטענה של הפלייה ביניהם בעניין המעצר.

סוף דבר הוא שאני דוחה את הבקשה לעיון חוזר.

המזכירות תשלח החלטה זו לבאי כוח הצדדים.

ניתנה היום, כ"ז ניסן תשע"ח, 12 אפריל 2018, בהעדר
הצדדים.